

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

НАУКОВІ ОСНОВИ
ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОТИЧНОЇ
РІЗНОМАНІТНОСТІ

Матеріали I (XII) Міжнародної наукової
конференції молодих учених
(Львів, 21-22 травня 2015 року)

Львів, 2015

ББК 28.088

Н 34

УДК 574/578+577.4:577.486+581.55.08

Наукові основи збереження біотичної різноманітності: Матеріали I (XII) Міжнародної наукової конференції молодих учених (Львів, 21-22 травня 2015 року). – Львів, 2015. – 235 с.

ISBN 978-966-02-7590-4

У збірнику містяться матеріали I (XII) Міжнародної наукової конференції молодих учених “Наукові основи збереження біотичної різноманітності” (Львів, 21-22 травня 2015 року).

Видання розраховане на ботаніків, мікологів, зоологів, ґрунтознавців, працівників охорони природи, викладачів, аспірантів та студентів природничих спеціальностей.

Scientific Principles of Biodiversity Conservation: Proceedings of Ist (XIIth) International Scientific Conference of Young Scientists (Lviv, 21-22 May 2015). – Lviv, 2015. – 235 p.

This collection contains the materials of Ist (XIIth) International Scientific Conference of Young Scientists “Scientific Principles of Biodiversity Conservation” (Lviv, 21-22 May 2015).

The edition is intended for botanists, mycologists, zoologists, soil scientists, ecologists and workers of nature protection, lecturers, PhD students and students of natural specialities.

Програмний комітет:

д.б.н., с.н.с. М. П. Козловський (голова програмного комітету),
к.б.н. О. О. Андрєєва, к.б.н., с.н.с. О. О. Кагало, к.б.н., с.н.с. О. В. Лобачевська,
к.б.н., с.н.с. О. Г. Марискевич, к.б.н. Н. М. Сичак, к.б.н. С. В. Сосновська

Programme Committee:

Dr.Sc., Assoc.Prof. M. P. Kozlovsky (the head of Programme Committee),
PhD. O. O. Andriieva, PhD., Assoc.Prof. A. A. Kagalo,
PhD., Assoc.Prof. O. V. Lobachevska, PhD., Assoc.Prof. O. G. Maryskevych,
PhD. N. M. Sytschak, PhD. S. V. Sosnovska

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту екології Карпат НАН України (протокол № 6 від 30 квітня 2015 року).

Матеріали доповідей опубліковані з максимальним дотриманням авторської редакції. Автори повністю відповідають за наукову достовірність, зміст і стиль своїх публікацій.

© Інститут екології Карпат НАН України, 2015

ISBN ISBN 978-966-02-7590-4

© Автори статей, 2015

- Ceratozetes mediocris* Berlese, 1908 – рецедент.
 Рід **Trichoribates** Berlese, 1910
Trichoribates insicellus (Kramer, 1897) – субрецент.
 Родина **Chamobatidae** Grandjean, 1954
 Рід **Chamobates** Hull, 1916
Chamobates subglobulus (Oudemans, 1900) – рецент.
 Родина **Mycobatidae** Grandjean, 1954
 Рід **Punctoribates** Berlese, 1908
Punctoribates hexagonus Berlese, 1908 – субдомінант.
Punctoribates punctum (C.L. Koch, 1839) – субрецент.
 Родина **Schelorbitidae** Grandjean, 1933
 Рід **Schelorbitates** Berlese, 1908
Schelorbitates cf. *initialis* (Berlese, 1908) – рецент.
Schelorbitates laevigatus (C.L. Koch, 1836) – еудомінант.
Schelorbitates latipes (C.L. Koch, 1944) – домінант.
Schelorbitates cf. *fimbriatus* Thor, 1930 – субдомінант.
Schelorbitates cf. *holsaticus* (Weigmann, 1969) – субрецент
 Родина **Oribatulidae** Thor, 1929
 Рід **Zygoribatula** Berlese, 1916
Zygoribatula frisiae (Oudemans, 1900) – субдомінант.

Отже, фауна орібатид заплавлених лук Закарпатської низовини включає 28 видів з 20 родів та 17 родин. За видовим складом найбагатшою є родина Schelorbitidae (5 видів). Структура домінування угруповань орібатид представлена 5 класами (еудомінанти, домінанти, субдомінанти, рецентни та субрецентни). “Масові форми” панцирних кліщів представлені 5 видами, у той час як “рідкісних” – 23.

NEW LOCALITY OF *POLYPODIUM VULGARE* L. (*POLYPODIACEAE*) IN KYIV CITY (UKRAINE)

D. A. DAVYDOV, YE. V. POLIOVYI

M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv
e-mail: tovarystwo@gmail.com

The genus *Polypodium* L. includes about 150-170 species mostly characteristic for American tropic zone. Three species of this genus are native for Europe and Ukraine: *P. cambricum* L. (= *P. australe* Fée), *P. interjectum* Shivas and *P. vulgare* L. *Polypodium vulgare* is distributed within forest, forest-steppe and partly steppe zones of Ukraine but it is stably uncommon

so it has been included in a lot of official regional lists of rare plant species (Chernihiv, Dnipropetrovsk, Donetsk, Khmelnytskyi, Kirovograd, Kyiv, Luhansk, Poltava, Sumy, Zaporizhzhia and Zhytomyr regions). This species is protected within Kyiv city too (Addition to decision of Kyiv city Council from 29.VI.2000 № 219/940). There were only three locations of this fern species in Kyiv based on herbarium materials in KW: 1) on slopes under Kyrylivska street (06.1905, A. Lonachevskiy) and in ravine near Kyrylivskiy monastery (27.03.1916, Yu. M. Semenkevich); 2) Lukianivka, in ravine (28.03.1916, Yu. M. Semenkevich); 3) Koncha-Zaspa, broadleaved forest on the eastern slope of canal (12.06.1997, T. V. Fitsailo). *Polypodium vulgare* has also been found in Mezhygiria in the vicinity of Kyiv (02.05.1905, Ye. I. Bordzilovskiy, 27.08.1916, Yu. M. Semenkevich, 28.07.1925, D. K. Zerov, 19.05.1926, D. K. Zerov, 17.07.1930, Ye. Ya. Yelin) but now this locality is situated outside of Kyiv urban zone and belongs to Novi Petrivtsi village in Vyshgorod district of Kyiv region. Besides, V. V. Daciuk (M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv) reported us about population of this fern from Khodosiivka village in Kyiv-Sviatoshyn district near the border of Kyiv urban zone too (personal communication). So, *P. vulgare* was previously known in Kyiv only from the Right-Bank of Dnipro area and there were no records from the Left-Bank of one. But on 28 February 2015 we have unexpectedly found this species on hills in the pine forest near subway station “Chervonyi Khutir” (Mykilske forestry, square 46). Its population studied in detail on 24 March 2015 counted 28 separated plants and 159 fern leaves. First tree layer in this locality with height 18-20 of metres and crown density 0,7 has been formed by *Pinus sylvestris* L. (0,6) and *Quercus robur* L. (0,1), second tree layer with height of 4-8 metres – by *Robinia pseudoacacia* L. (0,1) and *Betula pendula* Roth (+). In the underbrush we found juvenile plants of *Carpinus betulus* L., *Acer negundo* L. and *A. platanoides* L. The shrub layer formed by *Berberis vulgaris* L. is sparse (coverage less than 10%). The herb layer is sparse too, except for *Polypodium vulgare* (5%) we could find here *Dryopteris filix-mas* (L.) Schott (10%), *Chelidonium majus* (5%), *Geum urbanum* L. (1%), *Urtica dioica* L. (1%), *Alliaria petiolata* (M. Bieb.) Cavara et Grande (1%), *Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. (1%), *Poa nemoralis* L. (1%), *Geranium robertianum* L. (+).

Ecological and coenotic conditions of found locality are similar to other ones of *P. vulgare* in forest and forest-steppe zones of Ukraine. For example, in Poltava region this species grows on an area of pine forest on sandy soils in the Psel river valley (local botanical reserve “Gadiatskyi bir”; personal study of D. A. Davydov), in Rivne region – in 30-, 50- and 60-year cultures of *Pinus sylvestris* (Melnyk et al., 2010), in Chernihiv region – in ravines covered by birch forests (Panchenko et al., 2005), in Zhytomyr region – in birch-pine and hornbeam forests (Melnyk et al., 2009), in Kharkiv region – in 60-year pine cultures in the Siverskyi Donetsk river valley (Yarotska, Bezsmertna, 2013).

Polypodium vulgare is decorative and medicinal plant, so conservation of its populations is priority aim in the future. It's very important to know that locations from Kyrylivska street and Lukianivka are extinct now because they were situated in build-up areas of Kyiv city where natural vegetation had been destroyed. Current state of population from Koncha-Zaspa is unknown. Our studied location belongs to the territory of regional landscape park "Partyzanska Slava" but it needs further detail monitoring.

Herbarium specimens of *P. vulgare* from the forest near subway station "Chervonyi Khutir" are deposited in the Herbarium of M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv (KW) and in the Herbarium of V. G. Korolenko Poltava Pedagogical University (PWU).

ЕКОЛОГО-ЦЕНОТИЧНІ ГРУПИ РАРИТЕТНИХ ВИДІВ ФЛОРИ ПІВДЕННОГО ОПІЛЛЯ

І. І. ДМИТРАШ

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ; e-mail: iradmytrash@ukr.net

DMYTRASH I. ECO-COENOTICAL GROUPS OF RARE SPECIES OF SOUTHERN OPILLIA FLORA

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk

Eco-coenotic groups of rare species of vascular plants of Southern Opillia were investigated. Rare species belong to ten eco-coenotic groups. Forest, meadow, steppe-meadow and steppe species appeared to be leading in the rare flora.

Для розроблення дієвих заходів щодо охорони раритетних видів рослин необхідно встановити їхню приналежність до еколого-ценотичних груп у конкретному регіоні.

Південне Опілля за флористичним районуванням Волино-Поділля Б. В. Заверухи (Заверуха, 1985) є підрайоном, що належить до Опільського району Розтоцько-Опільсько-Подільського округу Люблінсько-Волино-Подільської підпровінції Центральноєвропейської провінції. Згідно з Б. В. Заверухою (1985) та іншими авторами (Екофлора України, 2000; Природно-заповідні території та об'єкти Івано-Франківщини, 2000; Черняк, Синиця, 2008), Південне Опілля охоплює Галицький, частково Рогатинський, Тисменицький, Тлумацький та Калуський адміністративні райони Івано-Франківської області (південна межа Опілля проходить по четвертій терасі р. Дністер та збігається з краєм Подільської плити); частково Жидачівський район Львівської області; Бережанський, Монастирський та Підгаєцький райони Тернопільської області до вододілу між рр. Золота Липа й Стрипа.